

4D nevnímáme

Smyslové nevnímání třetího a čtvrtého rozměru

Bohumír Tichánek

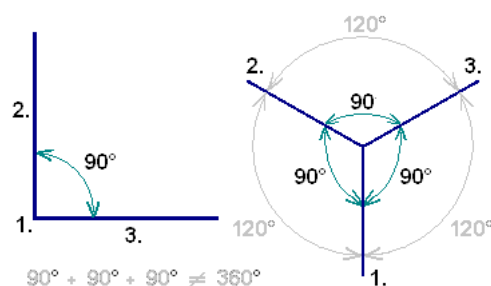
* * *

Jak si představit 4. směr v prostoru? Jak by kdo mohl vnímat 4. kolmici, opět kolmou k předchozím třem?

* * *

V 1D prostoru se bod nebo úsečka pohybuje po přímce, na jednu či druhou stranu.

V dvojrozměrném prostoru si snadno představíme kolmici k přímce. Pravý úhel smyslově posuzujeme bez potíží.

Obr. 1. Trojice kolmic ve dvou pohledech. První kolmici na levém obrázku zobrazuje bod

Často však nedoceňujeme, že už ani třetí přímku, jako kolmici, svým zrakem vnímat nemůžeme (*obr. 1*). To proto, že oční sítnice je svou podstatou dvojrozměrná. Můžeme vidět dvě úsečky svírající úhel 90° , ale současně se nám nezobrazí tři úsečky, všechny tři dvojice pod pravými úhly.

Tím můžeme oslabit své pochybování o 4. kolmici. Vždyť 3. kolmici vidíme zkresleně, a přece o ní nepochybujeme. Smyslům přístupná existence hmotného 4D prostoru není vyloučena, i když je nám vzdálenější než objemový prostor.

Uspořádání 3D zraku 4D tvora, v jeho 4D světě, by dovolilo vnímat - vidět tři kolmice, svírající úhly po 90° . Jeho zrak lze navrhnout tak, aby vnímal ne z plochy sítnice, ale z jejího objemu.

